

Înălțarea Sfintei Cruci; Duminică

(Post)

Sfânta Utrenie

14 septembrie 2025

Ap. 1 Corinteni 1, 18-24; Ev. Ioan 19, 6-11, 13-20, 25-28, 30-35

Preotul: Binecuvântat este Dumnezeuul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Împărate ceresc, Mângâietorul, Duhul Adevărului, Care pretutindenea ești și toate le plinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi și ne curățește pe noi de toată întinăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pre noi. Doamne, curățește păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru sfânt numele Tău.

Doamne, miluiește! Doamne, miluiește! Doamne, miluiește!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-Se numele Tău, vie Împărăția Ta, facă-Se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean.

Preotul: Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Doamne, miluiește *(de 12 ori)*.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Veniți să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu!

Veniți să ne închinăm și să cădem la Hristos, Împăratul nostru Dumnezeu!

Veniți să ne închinăm și să cădem la Însuși Hristos, Împăratul și Dumnezeuul nostru!

Psalmul 19

Să te audă Domnul în ziua necazului, și să-ți fie scut numele Dumnezeului lui Iacob. Trimită ție ajutor din locașul Lui cel sfânt, și din Sion să te sprijinească pe tine. Pomenească toată jertfa ta, arderea de tot a ta bineplăcută să-I fie. Dea ție Domnul după inima ta, și tot sfatul tău să-l plinească. Bucura-ne-vom de mântuirea Ta și întru numele Dumnezeului nostru ne vom mări. Plinească Domnul toate cererile tale. Acum am cunoscut că a mântuit Domnul pe Unsul Său, cu puterea dreptei Sale. Auzi-L-va pe Dânsul din cerul cel sfânt al Lui. Unii se laudă cu căruțele lor, alții cu caii lor, iar noi ne lăudăm cu numele Domnului Dumnezeului nostru. Aceștia s-au împiedicat și au căzut, iar noi ne-am ridicat și ne-am îndreptat. Doamne, mântuiește pe împăratul și ne auzi pe noi, în orice zi Te vom chema.

Psalmul 20

Doamne, întru puterea Ta se va veseli împăratul și întru mântuirea Ta se va bucura foarte. După dorirea inimii lui i-ai dat lui, și de voia buzelor lui nu l-ai lipsit pe el. Că l-ai întâmpinat pe el cu binecuvântările bunătății, pus-ai pe capul lui cunună de piatră scumpă. Viața a cerut de la Tine și i-ai dat lui lungime de zile în veacul veacului. Mare este slava lui întru mântuirea Ta, slavă și mare cuviință vei pune peste el. Că îi vei da lui binecuvântare în veacul veacului; îl vei veseli întru bucurie cu fața Ta. Că împăratul nădăjduiește în Domnul și întru mila Celui Preaînalt nu se va clinti. Află-se mâna Ta, peste toți vrăjmașii Tăi, dreapta Ta să afle pe toți cei ce Te urăsc pe Tine. Pune-i vei pe ei ca un cuptor de foc în vremea arătării Tale; Domnul întru mânia Sa îi va tulbura pe ei, și-i va mânca pe ei focul. Rodul lor de pe pământ îl vei pierde și sămânța lor dintre fiii oamenilor. Că au gândit rele împotriva Ta, au cugetat sfaturi, care nu vor putea să stea. Că îi vei pune pe ei pe fugă și cu arcul Tău vei ținti capul lor. Înălță-Te, Doamne, întru tăria Ta; cânta-vom și vom lăuda puterile Tale.

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pre noi. Doamne, curățește păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru sfânt numele Tău.

Doamne, miluiește! Doamne, miluiește! Doamne, miluiește!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-Se numele Tău, vie Împărăția Ta, facă-Se voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o

nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean.

Preotul: Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta. Biruință binecredincioșilor creștini asupra celui potrivnic dăruiește și, cu Crucea Ta, păzește pe poporul Tău.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruiește-i, Hristoase Dumnezeu. Veselește cu puterea Ta pe binecredincioșii creștini, dăruindu-le lor biruință asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruință.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. *Al Născătoarei de Dumnezeu*

Ocrotitoare, neînfricăată și neînfruntată, nu trece cu vederea, ceea ce ești bună, rugăciunile noastre, întru tot lăudată Născătoare de Dumnezeu. Întărește viața cea de obște a dreptslăvitorilor creștini. Mântuiește pe cei ce i-ai rânduit să conducă și le dă lor biruință din cer, pentru că ai născut pe Dumnezeu, ceea ce ești una binecuvântată.

Ectenia (*dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la „Slavă întru cei de sus...”*)

Preotul: Miluiește-ne pe noi, Dumnezeu, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru Prea Fericitul Părintele nostru (N), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române [pentru (Înalt-) Prea Sfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (N)], pentru sănătatea și mântuirea lui.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru poporul român de pretutindeni, (*aici se pomenește și cârmuirea țării, ținând seama de îndrumările Sfântului Sinod*), pentru sănătatea și mântuirea lor.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru toți frații noștri și pentru toți cucernicii și dreptslăvitorii creștini, pentru sănătatea și mântuirea lor.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Ecfonis

Preotul: Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Întru numele Domnului, părinte, binecuvintează!

Preotul: Slavă Sfintei și Celei de o ființă și de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. (Apoi, cu evlavie și cu frica lui Dumnezeu, rostește)

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire (de trei ori).

Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta. (de două ori)

(Preotul citește în fața Sfintei Mese primele șase rugăciuni ale dimineții, iar Strana continuă citirea Psalmilor.)

Psalmul 3

Doamne, cât s-au înmulțit cei ce mă necăjesc! Mulți se scoală asupra mea; mulți zic sufletului meu: „Nu este mântuire lui, întru Dumnezeu lui!” Iar Tu, Doamne, sprijinatorul meu ești, slava mea și Cel ce înalți capul meu. Cu glasul meu către Domnul am strigat și m-a auzit din muntele cel sfânt al Lui. Eu m-am culcat și am adormit; sculatu-m-am că Domnul mă va sprijini. Nu mă voi teme de mii de popoare, care împrejur mă împresoară. Scoală, Doamne, mântuiește-mă, Dumnezeuul meu; că Tu ai bătut pe toți ce-mă vrăjmașesc în deșert; dinții păcătoșilor ai zdrobit. A Domnului este mântuirea și, peste poporul Tău, binecuvântarea Ta.

Și iarăși:

Eu m-am culcat și am adormit; sculatu-m-am, că Domnul mă va sprijini.

Psalmul 37

Doamne, nu cu mânia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuțimea Ta să mă cerți. Că săgețile Tale s-au înfipt în mine și ai întărit peste mine mâna Ta. Nu este vindecare în trupul meu de către fața mâniei Tale; nu este pace în oasele mele, de către fața păcatelor mele. Că fărădelegile mele au covârșit capul meu, ca o sarcină grea au apăsă peste mine. Împuțitu-s-au și au putrezit rănilor mele din pricina nebuniei mele. Chinuitu-m-am și m-am gărbovit până în sfârșit, toată ziua mâhnindu-mă umblam. Că șalele mele s-au umplut de ocări, și nu este vindecare în trupul meu. Necăjitu-m-am și m-am smerit foarte, răcnit-am din suspinarea inimii mele. Doamne, înaintea Ta este toată dorirea mea și suspinul meu de la Tine nu s-a ascuns. Inima mea s-a tulburat, părăsindu-mă tăria mea și lumina ochilor mei, și aceasta nu este cu mine. Prietenii mei și vecinii mei în preajma mea s-au apropiat și au șezut; și cei de aproape ai mei departe au stat. Și se sileau cei ce căutau sufletul meu, și cei ce căutau cele rele mie grăiau deșertăciuni și vicleșuguri toată ziua cugetau. Iar eu ca un surd nu auzeam și ca un mut ce nu-și deschide gura sa. Și m-am făcut ca un om ce nu aude și nu are în gura lui muștrări. Că spre Tine, Doamne, am nădărdit; Tu mă vei auzi, Doamne, Dumnezeuul meu, că am zis, ca nu cumva să se bucure de mine vrăjmașii mei; și când s-au clătinat picioarele mele, împotriva mea s-au semețit. Că eu spre bătai gata sunt, și durerea mea înaintea mea este pururea. Că fărădelegea mea eu o voi vesti, și mă voi îngriji pentru păcatul meu; iar vrăjmașii mei trăiesc și s-au întărit mai mult decât mine și s-au înmulțit cei ce mă urăsc pe nedrept. Cei ce îmi răsplătesc rele pentru bune mă defăimau, că urmam bunătatea.

Nu mă lăsa, Doamne, Dumnezeul meu, nu te depărta de la mine, ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele.

Și iarăși:

Nu mă lăsa, Doamne, Dumnezeul meu, nu Te depărta de la mine, ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele.

Psalmul 62

Dumnezeule, Dumnezeul meu, pe Tine Te caut dis-de-diminează. Însetat-a de Tine sufletul meu, suspinat-a după Tine trupul meu, în pământ pustiu și neumblat și fără de apă. Așa în locul Cel Sfânt m-am arătat Ție, ca să văd puterea Ta și slava Ta. Că mai bună este mila Ta decât viața; buzele mele Te vor lăuda. Așa Te voi binecuvânta în viața mea, și în numele Tău voi ridica mâinile mele. Că de seu și de grăsime să se sature sufletul meu, și cu buze de bucurie Te va lăuda gura mea. De mi-am adus aminte de Tine în așternutul meu, în dimineți am cugetat la Tine, că ai fost ajutorul meu. Și întru acoperământul aripilor Tale mă voi bucura. Lipitu-s-a sufletul meu de Tine și pe mine m-a sprijinit dreapta Ta. Iar ei în deșert au căutat sufletul meu, intra-vor în cele mai de jos ale pământului; da-se vor în mâinile sabiei, părți vulpilor vor fi. Iar împăratul se va veseli de Dumnezeu; lăuda-se-va tot cel ce se jură întru El, că a astupat gura celor ce grăiesc nedreptăți.

Și iarăși:

În dimineți am cugetat la Tine, că ai fost ajutorul meu. Și întru acoperământul aripilor Tale mă voi bucura. Lipitu-s-a sufletul meu de Tine, și pe mine m-a sprijinit dreapta Ta.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule! *(de 3 ori, fără închinăciuni)*

Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Psalmul 87

Doamne, Dumnezeul mântuirii mele, ziua am strigat și noaptea înaintea Ta. Să intre înaintea Ta rugăciunea mea; pleacă urechea Ta spre ruga Mea, Doamne, că s-a umplut de rele sufletul meu și viața mea de iad s-a apropiat. Socotit am fost cu cei ce se coboară în groapă; ajuns-am ca un om neajutorat, între cei morți slobod. Ca niște oameni răniți, ce dorm în mormânt, de care nu Ți-ai mai adus aminte și care au fost lepădați de la mâna Ta. Pusu-m-au în groapa cea mai de jos, întru cele întunecate și în umbra morții. Asupra mea s-a întărit mânia Ta și toate valurile Tale le-ai adus peste mine. Depărtat-ai pe cunoscuții mei de la mine, ajuns-am urâciune lor, închis am fost și n-am putut ieși. Ochii mei au slăbit de suferință. Strigat-am către Tine, Doamne, toată ziua întins-am către Tine mâinile mele. Oare morților vei face minuni? Sau cei morți se vor scula și Te vor lăuda pe Tine? Oare, va spune cineva în mormânt mila Ta și adevărul Tău în locul pierzării? Oare, se vor cunoaște întru întuneric minunile Tale și dreptatea Ta în pământ uitat? Iar eu către Tine, Doamne, am strigat și dimineța rugăciunea mea Te va întâmpina. Pentru ce, Doamne, lepezi sufletul meu și întorci fața Ta de la mine? Sărac

sunt eu și în osteneli din tinerețile mele, înălțat am fost, dar m-am smerit și m-am mâhnit. Peste mine au trecut mâniile Tale și înfricoșările Tale m-au tulburat. Înconjuratu-m-au ca apa toată ziua și m-au cuprins deodată. Depărtat-ai de la mine pe prieten și pe vecin, iar pe cunoscuții mei din pricina ticăloșiei mele.

Și iarăși:

Doamne, Dumnezeuul mântuirii mele, ziua am strigat și noaptea înaintea Ta. Să intre înaintea Ta rugăciunea mea; pleacă urechea Ta spre ruga Mea.

Psalmul 102

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul, și toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui. Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul, și nu uita toate răsplătirile Lui. Pe Cel ce curățește toate fărădelegile tale; pe Cel ce vindecă toate bolile tale. Pe Cel ce izbăvește din stricăciune viața ta; pe Cel ce te încununează cu milă și cu îndurări. Pe Cel ce umple de bunătați dorirea ta; înnoi-se-vor ca ale vulturului tinerețile tale. Cel ce face milostenie, Domnul, și judecată tuturor celor ce li se face strâmbătate. Cunoscute a făcut căile Sale lui Moise, fiilor lui Israel voile sale. Îndurat și milostiv este Domnul, îndelung-răbdător și mult-milostiv. Nu până în sfârșit Se va iuți, nici în veac Se va mânia. Nu după păcatele noastre a făcut nouă, nici după fărădelegile noastre a răsplătit nouă, că după înălțimea cerului de la pământ, a întărit Domnul mila Sa spre cei ce se tem de Dânsul. Pe cât sunt de departe răsăriturile de la apusuri, depărtat-a de la noi fărădelegile noastre. În ce chip miluiește tatăl pe fii, așa a miluit Domnul pe cei ce se tem de Dânsul. Că El a cunoscut zidirea noastră; adusu-și-a aminte că țărână suntem. Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului, așa va înflori. Că duh a trecut printr-însul și nu va fi și nu se va mai cunoaște încă locul său. Iar mila Domnului din veac și până în veac, spre cei ce se tem de Dânsul; și dreptatea Lui spre fiii fiilor, spre cei ce păzesc așezământul de lege al Lui și își aduc aminte de poruncile Lui, ca să le facă pe ele. Domnul în cer a gătit scaunul Său și Împărăția Lui peste toți stăpânește. Binecuvântați pe Domnul, toți îngerii Lui, cei puternici la vârtute, care faceți cuvântul Lui și auziți glasul cuvintelor Lui. Binecuvântați pe Domnul toate puterile Lui, slugile Lui, care faceți voia Lui. Binecuvântați pe Domnul, toate lucrurile Lui; în tot locul stăpânirii Lui, binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

Și iarăși:

În tot locul stăpânirii Lui binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

Psalmul 142

Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioșia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta. Vrajmașul prigonește sufletul meu și viața mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morții cei din veacuri. Mâhnit e duhul meu în mine și inima mea încremenită înlăuntrul meu. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu, ca un pământ însetoșat. Degrabă auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-Ți întoarce fața Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt. Fă să aud dimineața mila Ta, că la Tine mi-e nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu. Scapă-mă de vrăjmașii mei, că la Tine alerg, Doamne. Învăță-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeuul

meu. Duhul Tău cel bun să mă povățuiască la pământul dreptății. Pentru numele Tău, Doamne, dăruiește-mi viață. Întru dreptatea Ta, scoate din necaz sufletul meu. Fă bunătate de stârpește pe vrăjmașii mei și pierde pe toți cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Și iarăși:

Auzi-mă, Doamne, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău!

Auzi-mă, Doamne, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău!

Duhul Tău cel bun să mă povățuiască la pământul dreptății.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Ectenia mare (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la „Dumnezeu este Domnul”)

Preotul: Cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru pacea a toată lumea, pentru bună starea sfintelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru sfântă biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frică de Dumnezeu intră într-însa, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru Prea Fericitul Părintele nostru (N) Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, pentru Înalt Prea Sfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (N), pentru cinstita preoțime și cea întru Hristos diaconime, și pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru binecredinciosul popor român de pretutindeni (aici se pomenește și Cărmuirea țării, după îndrumările Sfântului Sinod), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru sfânt locașul acesta, țara aceasta și pentru toate orașele și satele și pentru cei ce cu credință locuiesc într-însele, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru buna întocmire a văzduhului, pentru îmbelșugarea roadelor pământului și pentru vremuri pașnice, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru cei ce călătoresc pe ape, pe uscat și prin aer, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Aici se pot adăuga și alte ectenii pentru felurite cereri.

Preotul: Pentru ca să fim izbăviți noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeu, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că Ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi, cântă pe glasul 1 (glasul troparului Praznicului), „Dumnezeu este Domnul” cu stihuri (Psalm 117: 1, 11, 17, 22-23)

Stih: Mărturisiți-vă Domnului că este bun, că în veac este mila Lui.

Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă; bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului.

Stih: Înconjurând m-au înconjurat și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei.

Dumnezeu este Domnul...

Stih: Nu voi muri, ci voi fi viu și voi povesti lucrurile Domnului.

Dumnezeu este Domnul...

Stih: Piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului. De la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat întru ochii noștri.

Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă; bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului.

Strana: (cântă)

Troparul Praznicului Înălțării Sfintei Cruci, glasul 1

Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta; biruință binecredincioșilor creștini asupra celui potrivnic dăruiește și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău. (de trei ori)

Ectenia Mică (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la Sedealna)

Preotul: Iară și iară, cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că a Ta este stăpânirea și a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. (apoi cântă)

După întâia Catismă, Sedealna Praznicului, glasul 1, Podobie: Piatra fiind pecetluită...

Lemnului Crucii Tale ne închinăm, Iubitorule de oameni, că pe el Te-ai răstignit, Viața tuturor; raiul ai deschis, Mântuitorule, tâlharului celui ce cu credință a venit la Tine și desfătării s-a învrednicit, mărturisindu-se Ție: Pomeneste-mă, Doamne! Primește-ne, precum l-ai primit pe acela, și pe noi care grăim: Greșit-am toți milostivirii Tale, nu ne trece pe noi cu vederea.

Slavă..., Și acum..., iarăși aceasta

Ectenia Mică (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la Sedealna)

Preotul: Iară și iară, cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. (apoi cântă)

După a doua Catismă, Sedealna Praznicului, glasul al 6-lea

Îndată ce s-a înfipt lemnul Crucii Tale, Hristoase, temeliile morții s-au clătinat, Doamne; că pe Cel pe Care L-a înghițit cu poftă iadul, L-a dat afară cu cutremur. Arătat-ai nouă mântuirea Ta, Sfinte, și Te slăvim pe Tine, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., Și acum..., iarăși aceasta

Strana: (cântă)

POLIELEU (stihuri alese din Psalmii 134 și 135)

Robii, robii Domnului. Aliluia.

Lăudați numele Domnului, lăudați slugi pe Domnul. Aliluia.

Că eu am cunoscut că este mare Domnul. Aliluia.

Și Domnul nostru peste toți dumnezeii. Aliluia.

Doamne, numele Tău este în veac. Aliluia.

Și pomenirea Ta în neam și în neam. Aliluia.

Binecuvântat este Domnul din Sion, Cel ce locuiește în Ierusalim. Aliluia.

Mărturisiți-vă Domnului, că este bun. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Cu mână tare și cu braț înalt. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Și ne-a izbăvit pe noi de vrăjmașii noștri. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Mărturisiți-vă Dumnezeuului ceresc. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Mărimurile polieleului la Praznicul Înălțării Sfintei Cruci

Stih 1: Judecă, Doamne, pe cei ce-mi fac mie strâmbătate; luptă împotriva celor ce se luptă cu mine. *(Psalm 34: 1)*

Stihira: Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viață Hristoase, și cinstim Crucea Ta cea sfântă, prin care ne-ai mântuit din robia vrăjmașului.

Stih 2: Însemnatu-s-a peste noi lumina feței Tale, Doamne. *(Psalm 4: 6)*

Stihira: Dat-ai semn celor ce se tem de Tine, ca să fugă de la fața arcului, zicând: Crucea Ta, Hristoase Dumnezeuule.

Stih 3: Văzut-au toate marginile pământului mântuirea Dumnezeuului nostru. *(Psalm 97: 5)*

Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viață Hristoase, și cinstim Crucea Ta cea sfântă, prin care ne-ai mântuit din robia vrăjmașului.

Stih 4: Iar Dumnezeu, Împăratul nostru, mai înainte de veci a făcut mântuire în mijlocul pământului. *(Psalm 73: 13)*

Dat-ai semn celor ce se tem de Tine, ca să fugă de la fața arcului, zicând: Crucea Ta, Hristoase Dumnezeuule.

Stih 5: Înălțați pe Domnul Dumnezeuul nostru și vă închinați așternutului picioarelor Lui, că sfânt este. *(Psalm 98: 5)*

Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viață Hristoase, și cinstim Crucea Ta cea sfântă, prin care ne-ai mântuit din robia vrăjmașului.

Stih 6: Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta și paște-i pe ei și îi ridică până în veac. *(Psalm 27: 12)*

Dat-ai semn celor ce se tem de Tine, ca să fugă de la fața arcului, zicând: Crucea Ta, Hristoase Dumnezeuule.

Slavă Tatălui și Fiului și sfântului Duh.

Slavă Ție, Treime Sfântă, Părinte, Cuvinte și Duhule Sfinte, (zicând:) Slavă Ție, Dumnezeuule.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Marie! Domnul este cu tine (zicând:) și, prin tine, cu noi.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Ectenia Mică (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la Sedeaună)

Preotul: Iară și iară, cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că S-a binecuvântat numele Tău și s-a preaslăvit împărăția Ta, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. (apoi cântă Sedealna și Antifonul)

După Polieleu, Sedealna Praznicului, glasul al 8-lea

Podobie: Porunca cea cu taină...

Mai înainte a închipuit cu taină Iosua al lui Naví de demult chipul Crucii, mâinile întinzându-și cruciș; și a stat soarele până ce a zdrobit pe vrăjmașii cei ce stăteau împotriva Ta, Dumnezeule; iar acum soarele a apus, văzându-Te pe Cruce pe Tine, Cel ce ai stricat stăpânia morții, și toată lumea împreună ai ridicat, Mântuitorul meu.

Slavă..., și acum... , tot aceasta

Antifonul 1, glasul al 4-lea

Din tinerețile mele multe patimi se luptă cu mine, ci Însuși mă sprijină și mă mântuiește, Mântuitorul meu.

Cei ce urâți Sionul rușinați veți fi de Domnul, că precum iarba de foc, așa veți fi uscați.

Slavă...

Prin Sfântul Duh tot sufletul viază și cu curăție se înalță, se luminează întru Unimea Treimii, cu sfințenie de taină.

Și acum...

Prin Sfântul Duh izvorăsc izvoarele harului, care adapă toată făptura spre rodire de viață.

Preotul: Înțelepciune! Să luăm aminte!

Prochimenul Praznicului

Strana: (cântă pe glasul al 4-lea, glasul de rând al Octoihului, Psalmi 97: 5, 1)

Văzut-au toate marginile pământului mântuirea Dumnezeului nostru.

Stih: Cântați Domnului cântare nouă, că lucruri minunate a făcut Domnul.

Văzut-au toate marginile pământului mântuirea Dumnezeului nostru.

Văzut-au toate marginile pământului mântuirea Dumnezeului nostru.

Preotul: Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Că sfânt ești, Dumnezeul nostru...

Strana: Amin. (Și se cântă pe glasul al 5-lea, glasul de rând al Octoihului.)

Toată suflarea să laude pe Domnul .

Toată suflarea să laude pe Domnul .

Suflarea toată și toată făptura, să laude sfânt numele Domnului, pe Domnul.

Preotul: Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta **Sfânta Evanghelie**, pe Domnul Dumnezeu nostru să-L rugăm.

Strana: Doamne, miluiește. (de trei ori)

Preotul: Înțelepciune, drepti să ascultăm **Sfânta Evanghelie**. Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău.

Preotul: Din **Sfânta Evanghelie de la Sf. Evanghelist Ioan**, citire.

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul: Să luăm aminte! (și citește *Evanghelia întâi a Învierii, Ioan 12, 28-36*)

(după citirea Sfintei Evanghelii)

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi se cântă (fără să se scoată Sfânta Evanghelie la închinare) pe glasul al 2-lea

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Celui singur fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și Sfânta Învierea Ta o lăudăm și o slăvim; că Tu ești Dumnezeuul nostru, afară de Tine pe altul nu știm, numele Tău numim. Veniți, toți credincioșii, să ne închinăm Sfintei Învieri a lui Hristos, că, iată, a venit prin Cruce, bucurie la toată lumea; totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm Învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat.

Strana: (apoi citește îndată, rar și cu umilință)

Psalmul 50

Miluiește-mă, Dumnezeuule, după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale șterge fărădelegea mea. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește. Că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu înaintea mea este pururea. Ție Unuia am greșit și rău înaintea Ta am făcut, așa încât drept ești Tu întru cuvintele Tale și biruitor când vei judeca Tu. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai vârtos decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucurase-vor oasele mele cele smerite. Întoarce fața Ta de la păcatele mele și toate fărădelegile mele șterge-le. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeuule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la fața Ta și Duhul Tău Cel Sfânt nu-l lua de la mine. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale și cu duh stăpânitor mă întărește. Învăța-voi pe cei fără de lege căile Tale și cei necredincioși la Tine se vor întoarce. Izbăvește-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeuule, Dumnezeuul mântuirii mele; bucurase-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta. Că de ai fi voit jertfă, ți-aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Strana: (cântă pe glasul al 2-lea)

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Tu-mi ești acoperământul cel tare, Crucea lui Hristos, cea în trei împărțită; sfințește-mă cu puterea ta, ca să mă închin ție și să te măresc cu credință și cu dragoste.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Tu-mi ești acoperământul cel tare, Crucea lui Hristos, cea în trei împărțită; sfințește-mă cu puterea ta, ca să mă închin ție și să te măresc cu credință și cu dragoste.

Stih: Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale, curățește fărădelegile noastre.

Stihira Praznicului, glasul al 6-lea: Crucea lui Hristos, nădejdea creștinilor, povățuitoarea celor rătăciți, limanul celor înviforați; ceea ce ești în războaie biruință, lumii întărire, bolnavilor tămăduire, celor morți înviere, miluiește-ne pe noi.

Preotul (citește rugăciunea: Mântuiește, Dumnezeule, poporul Tău..., sau dacă aceasta nu se mai citește, zice îndată ecfonisul): Cu mila și cu îndurărilor...

Strana: Amin. (apoi cântă)

CANOANELE

(pe 14: Canonul Cinstitei Cruci, cu Irmosul de două ori, iar Trepărele pe 12, **din Minei**; Catavasiile Crucii, glasul al 8-lea)

(În bisericile de enorie, însă, de obicei nu se cântă/citesc Canoanele, ci doar **Catavasiile**; v. Catavasier 2017, pg. 69)

[**Canonul Praznicului Înălțării Sf. Cruci, glasul al 8-lea**

Cântarea 1

Irmosul: Cruce însemnând Moise, de-a dreptul cu toiagul Marea Roșie a despărțit-o lui Israel, cel ce pedestru a trecut-o; iar de-a curmezișul lovind marea, a împreunat-o împotriva carelor lui Faraon, deasupra scriind nebiruita armă. Pentru aceasta, să-I cântăm lui Hristos, Dumnezeul nostru, că S-a preaslăvit.

Stih: Slavă, Doamne, cinstitei Crucii Tale !

Chipul Preacuratei Patimi, întru sine mai înainte l-a arătat Moise, în mijlocul preoților stând. Și, ca o cruce închipuindu-se cu întinderea mâinilor, a biruit puterea lui Amalec cel atotpierzător. Pentru aceasta, să cântăm lui Hristos, Dumnezeului nostru, că S-a preaslăvit.

Stih: Slavă, Doamne, cinstitei Crucii Tale !

Pus-a Moise pe stâlp doctorie împotriva mușcării celei stricătoare și înveninată; și cu lemnul cel în chipul Crucii, pe șarpele ce se târa pe pământ l-a legat, vătămarea cea potrivnică într-însul biruind. Pentru aceasta, să cântăm lui Hristos, Dumnezeului nostru, că S-a preaslăvit.

Stih: Slavă, Doamne, cinstitei Crucii Tale !

Arătat-a cerul biruința Crucii creștinului și de Dumnezeu înțelepțitului împărat; și înverșunarea vrăjmașilor celor pizmăreți, într-însa s-a surpat, înșelăciunea a pierit și credința cea dumnezeiască la marginile pământului s-a răspândit. Pentru aceasta, să cântăm lui Hristos, Dumnezeului nostru, că S-a preaslăvit.]

Stih: Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim!

Catavasia 1-a, glasul al 8-lea

Cruce însemnând Moise, de-a dreptul cu toiagul Marea Roșie a despărțit-o lui Israel, cel ce pedestru a trecut-o; iar de-a curmezișul lovind marea, a împreunat-o împotriva carelor lui Faraon, deasupra scriind nebiruita armă. Pentru aceasta, să-I cântăm lui Hristos, Dumnezeuul nostru, că S-a preaslăvit.

Stih: Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim!

Catavasia a 3-a, glasul al 8-lea

Toiagul spre închipuirea Tainei se primește, că prin odrăslire a ales preot; iar pentru Biserica cea mai înainte neroditoare, acum a înflorit lemnul Crucii, spre putere și spre întărire.

Ectenia Mică (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la Sedealună)

Preotul: Iară și iară, cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că Tu ești Dumnezeuul nostru și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. (apoi cântă)

Sedealna Praznicului, glasul al 8-lea

Podobie: Porunca cea cu taină...

În rai de demult, lemnul m-a dezgolit prin mâncare, vrăjmașul pricinuindu-mi omorârea; iar lemnul Crucii, aducând haina vieții oamenilor, s-a înfipt în pământ și lumea toată s-a umplut de toată bucuria. Pentru aceasta, văzând-o înălțată, lui Dumnezeu cu credință, popoare, să strigăm: Plină este de slavă casa ta.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta

Apoi

Stih: Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim!

Catavasia a 4-a, glasul al 8-lea

Auzit-am, Doamne, taina economiei Tale; înțeles-am lucrurile Tale, și am slăvit Dumnezeu Ta.

Stih: Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim!

Catavasia a 5-a, glasul al 8-lea

O, de trei ori fericite lemn, pe care S-a răstignit Hristos, Împăratul și Domnul, prin Care a căzut cel ce a înșelat cu lemnul, înșelat fiind de Cel ce a fost răstignit pe tine cu trupul, de Dumnezeu, Care dă pace sufletelor noastre.

Stih: Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim!

Catavasia a 6-a, glasul al 8-lea

În pânțele fiarei celei din apă, Iona, palmele întinzându-și în chipul Crucii, mântuitoarea Patimă mai înainte a închipuit-o lămurit; de unde a treia zi ieșind, Învierea cea mai presus de lume a însemnat, a lui Hristos Dumnezeu, Cel ce S-a răstignit cu trupul, iar cu Învierea cea de a treia zi lumea a luminat.

Ectenia Mică (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la Condac)

Preotul: Iară și iară, cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că Tu ești împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. (apoi cântă)

CONDACUL Praznicului Înălțării Sf. Cruci, glasul al 4-lea. *însăși podobia*

Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruiește-i, Hristoase Dumnezeuule. Veselește cu puterea Ta pe dreptcredincioșii creștini, dăruindu-le biruință asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău, armă de pace nebiruită biruință.

Strana: (citește rar și cu glas înalt)

ICOS

Cel ce până la al treilea cer a fost răpit în rai și a auzit cuvinte nespuse și dumnezeiești, care nu este cu puțință de limbi omenești a fi grăite, scrie către galateni: Ca niște râvnitori ai Scripturilor, ați citit și ați cunoscut; Mie, zice, să nu-mi fie a mă lauda, fără numai în Crucea Domnului, pe care, pătimind, a omorât patimile. Deci și noi cu osârdie să ținem Crucea Domnului, lauda tuturor: Lemnul ce ne este nouă dat spre mântuire, armă de pace, nebiruită biruință.

SINAXAR

În această lună, în ziua a paisprezecea, pomenirea Înălțării Cinstitei și de viață făcătoarei Cruci.

Tot în această zi, pomenirea celui între Sfinți Părintelui nostru Ioan Gură de Aur, arhiepiscopul Constantinopolului, care a adormit în această zi; iar pentru măreția Praznicul Cinstitei Cruci, i s-a mutat slujba în luna noiembrie, în ziua a 13-a.

Tot în această zi, pomenirea binecredincioasei împărătese Plachila, care a fost soția marelui împărat Teodosie.

Tot în această zi, pomenirea celor între Sfinți Părinților noștri, care s-au adunat la Sfântul a toată lumea Sinod al șaselea Ecumenic (680-681), pe vremea împăratului Constantin Pogonatul, tatăl lui Iustinian cel mic (Rinomitul); conducerea Bisericii Constantinopolului o avea Serghie, și a Bisericii Romei, Agaton. Și s-au adunat la sala Trula a palatului ce se chema Oat, și supunând anatemei pe monoteliții: Serghie, Pir, Petru și Pavel, ce fuseseră episcopi ai Constantinopolului, și pe Macrovie al Antiohiei, pe Chir al Alexandriei, pe Honoriu al Romei, pe Ștefan și Polihroniu și pe cei ce erau la un gând cu aceștia. Sfântul Sinod s-a adunat pe vremea împăratului Constantin Pogonatul, iar Cartea Canoanelor s-a alcătuit în zilele lui Iustinian, fiul lui.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului Mucenic Papa; a Sfântului Mucenic Teoclit, care prin sabie s-a săvârșit; a Sfântului Valerian pruncul, care prin sabie s-a săvârșit; și a Sfântului Noului Cuvios Mucenic Macarie, care a mărturisit în Tesalonic în anul 1527, fiind ucenic al Sfântului Nifon, patriarhul Constantinopolului, și care prin sabie s-a săvârșit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.

Strana: (apoi cântă)

Stih: Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim!

Catavasia a 7-a, glasul al 8-lea

Nebuna poruncă a tiranului celui păgân, pe popoare le-a tulburat, suflând cu îngrozire și cu hulă urâtă lui Dumnezeu; însă pe cei trei tineri nu i-a înfricoșat mânia cea de fiară, nici focul cel mistuitor; ci, cu duh de rouă aducător ce împotriva răsună, împreună cu focul fiind, cântau: Prealăudate, Dumnezeul Părinților și al nostru, bine ești cuvântat.

Catavasia a 8-a, glasul al 8-lea

Stih: Să lăudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preaînălțându-L întru toți vecii.

Binecuvântați, tineri cei întocmai cu numărul Treimii, pe Făcătorul Dumnezeu - Părintele, lăudați pe Cuvântul, Cel ce S-a pogorât și focul în rouă l-a prefăcut, și preaînălțați pe Duhul Cel Preasfânt, Care dă viață tuturor, întru toți vecii.

Preotul: Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii, întru cântări cinstind-o, să o mărim.

Strana: (cântă pe glasul al 8-lea)

Cântarea a 9-a

Irmos: Rai de Taină ești, Născătoare de Dumnezeu, care ai odrăslit nelucrat pe Hristos, întru Care lemnul Crucii cel de viață purtător pe pământ a fost sădit. Pentru aceasta, acum înălțat fiind, închinându-ne lui, pe tine te slăvim.

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Preacinstită Crucea Domnului!

Să se bucure toți copacii dumbrăvii, pentru că li s-a sfințit firea de la Săditorul lor, Hristos, Cel ce a fost răstignit pe lemn; acela înălțându-se acum, ne închinăm lui și îl slăvim.

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Preacinstită Crucea Domnului!

Crucea lui Hristos, capul tuturor, s-a înălțat corn sfințit celor binecredincioși; întru care se sfărâmă toate coarnele viclenilor demoni. Pentru aceasta, acum fiind înălțată, închinându-ne ei, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, te slăvim.

Stih: Mărește, suflete al meu, înălțarea Cinstitei și de viață făcătoarei Cruci a Domnului!

Irmos: Moartea ce a venit neamului omenesc prin mâncarea din pom, prin Cruce s-a stricat astăzi; că blestemul strămoașei cel atotneamul s-a dezlegat prin Rodul Preacuratei Maici a lui Dumnezeu, pe care toate puterile cerurilor o slăvesc.

Stih: Mărește, suflete al meu, înălțarea Cinstitei și de viață făcătoarei Cruci a Domnului!

Nemailăsând amărăciunea lemnului a fi pierzătoare, desăvârșit prin Cruce ai tămăduit-o, Doamne. Pentru aceasta, și lemnul ce a prefăcut oarecând amărăciunea apelor Marei a închipuit lucrarea Crucii; pe care toate puterile cerești o slăvesc.

Stih: Mărește, suflete al meu, înălțarea Cinstitei și de viață făcătoarei Cruci a Domnului!

Pe noi, cei căzuți pururea prin greșeala strămoșului, astăzi ne-ai ridicat prin Crucea Ta, Doamne. Și, precum prin neînfrânare se cuprinsese firea omenească de înșelăciune, așa iarăși pe toți ne-a mântuit lumina Crucii Tale, pe care credincioșii o slăvim.

Stih: Mărește, suflete al meu, înălțarea Cinstitei și de viață făcătoarei Cruci a Domnului!

Ca să arăți că preaslăvitul chip al Crucii Tale, Doamne, se cuvine a fi închinat de toată lumea, cu lumină necuprinsă l-ai închipuit pe cer, înaintea credinciosului împărat armă nebiruită; pentru aceasta, puterile cerești Te slăvesc.

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Catavasia a 9-a, glasul al 8-lea

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Preacinstită Crucea Domnului!

Rai de Taină ești, Născătoare de Dumnezeu, care ai odrăslit nelucrat pe Hristos, întru Care lemnul Crucii cel de viață purtător pe pământ a fost sădit. Pentru aceasta, acum înălțat fiind, închinându-ne lui, pe tine te slăvim.

Stih: Mărește, suflete al meu, înălțarea Cinstitei și de viață făcătoarei Cruci a Domnului!

Moartea ce a venit neamului omenesc prin mâncarea din pom, prin Cruce s-a stricat astăzi; că blestemul strămoașei cel atotneamul s-a dezlegat prin Rodul Preacuratei Maici a lui Dumnezeu, pe care toate puterile cerurilor o slăvesc.

Ectenia Mică (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la „Sfânt este Domnul...”)

Preotul: Iară și iară, cu pace (*în pace*), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeu, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că pe Tine Te laudă toate Puterile cerești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. (*apoi cântă, pe glasul al 2-lea*)

Sfânt este Domnul Dumnezeuul nostru. (*de trei ori*)

Înălțați pe Domnul Dumnezeuul nostru și vă închinați așternutului picioarelor Lui (*o închinăciune*), **că Sfânt este.**

Strana: (*cântă*)

LUMINÂNDA Praznicului, glasul al 2-lea

Podobie: Privind ucenicii la Tine...

Crucea este păzitoarea a toată lumea; Crucea, podoaba Bisericii; Crucea, stăpânia împăraților; Crucea, întărirea credincioșilor; Crucea, slava îngerilor, și demonilor rană. (*de două ori*)

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Altă LUMINÂNDĂ a Praznicului, glasul al 2-lea

Podobie: Femei, ascultați...

Crucea se înalță astăzi, și lumea se sfințește. Că Cel ce este împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, pe aceasta mâinile Și-a întins; și toată lumea ai adus-o la cunoștința Ta, Hristoase. Deci pe cei ce nădăjduiesc în Tine, învrednicește-i de dumnezeiasca Ta slavă.

LAUDELE

Strana: (*cântă pe glasul al 8-lea, glasul Stihirilor*)

Toată suflarea să laude pe Domnul! Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați pe El întru cele înalte; Ție se cuvine cântare, Dumnezeu.

Lăudați pe El toți îngerii Lui, lăudați pe El toate puterile Lui; Ție se cuvine cântare, Dumnezeu.

Stihirile la Laude, pe 4

Stihirile Praznicului, din Minei, glasul al 8-lea, *Podobie*: O, preaslăvită minune...

Stih: Lăudați-L pe El în timpane și în horă, lăudați-L pe El în strune și în organe.

O, preaslăvită minune! Pomul cel de viață purtător, preasfânta Cruce, la înălțime ridicată se arată astăzi. Toate marginile o slăvesc și toți demonii se îngrozesc. O, ce dar s-a dăruit pământenilor! Prin care, Hristoase, mântuiește sufletele noastre, ca un milostiv.

Stih: Lăudați-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

O, preaslăvită minune! Pomul cel de viață purtător, preasfânta Cruce, la înălțime ridicată se arată astăzi. Toate marginile o slăvesc și toți demonii se îngrozesc. O, ce dar s-a dăruit pământenilor! Prin care, Hristoase, mântuiește sufletele noastre, ca un milostiv.

Stih: Scoală-Te, Doamne, Dumnezeuul meu, înalță-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până în sfârșit.

O, preaslăvită minune! Crucea ce a purtat pe Cel Preaînalt, ca pe un strugure plin de viață, se înalță astăzi de pe pământ; prin care la Dumnezeu toți am fost înălțați și moartea de tot s-a omorât. O, preacinstite lemn, prin care ne împărtășim de nemuritoarea haină, cea din Eden, pe Hristos slăvind!

Stih: Mărturisi-mă-voi Ție, Doamne, din toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

O, preaslăvită minune! Lățimea și lungimea Crucii cu a cerului se aseamănă, că prin dumnezeiescul har sfîntește toate. Întru aceasta neamurile păgâne se biruiesc; întru aceasta sceptrele împăraților se întăresc. O, dumnezeiască scară, prin care ne-am suit la ceruri, înălțând, întru cântări pe Hristos Domnul!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Stihira Praznicului, glasul al 6-lea

Astăzi înainte merge Crucea Domnului și credincioșii o primesc pe ea cu dragoste și câștigă tămăduiri sufletului și trupului. Pe aceasta o sărutăm cu bucurie și cu frică; cu frică pentru păcat, că nevrednici suntem; iar cu bucurie, pentru mântuirea pe care o dă lumii Cel ce a fost răstignit pe ea, Hristos Domnul, Care are mare milă.

DOXOLOGIA MARE

Preotul: Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!

Strana: (cântă pe glasul al 6-lea, glasul Stihirei)

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie.

Lăudămu-Te, bine Te cuvântăm, închinămu-ne Ție, slăvimu-Te, mulțumim Ție pentru slava Ta cea mare.

Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte Atotțiitorule, Doamne, Fiule, Unule-Născut, Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte.

Doamne Dumnezeule, Mielușelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluiește-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii.

Primește rugăciunea noastră, Cel ce șezi de-a dreapta Tatălui, și ne miluiește pe noi.

Că Tu ești Unul Sfânt, Tu ești Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

În toate zilele bine Te voi cuvânta și voi lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

Învrednicește-ne, Doamne, în ziua aceasta fără de păcat să ne păzim noi.

Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci. Amin.

Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine.

Binecuvântat ești, Doamne, învață-mă îndreptările Tale. (de 3 ori)

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam. Eu am zis: Doamne, miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit Ție.

Doamne, la Tine am scăpat, învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu.

Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină.

Tinde mila Ta celor ce te cunosc pe Tine.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi. (de 3 ori)

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

(Apoi mai pe larg)

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Apoi

Scoaterea și închinarea Sfintei Cruci

Preotul: Înțelepciune, drepti!

Strana: (cântă)

Troparul Praznicului, glasul 1

Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta; biruință binecredincioșilor creștini asupra celui potrivnic dăruiește și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău. *(de trei ori)*

(după scoaterea Sfintei Cruci din Sfântul Altar, în timp ce cădește în cele patru laturi ale analogului)

Preotul: rostește cererile

După fiecare cerere din cele cinci

Strana: Doamne, miluiește. *(de o 100 de ori, vezi Mineiul)*

Apoi cântă

Slavă..., și acum...

Condacul Praznicului, glasul al 4-lea

Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruiește-i, Hristoase Dumnezeule. Veselește cu puterea Ta pe dreptcredincioșii creștini, dăruindu-le biruință asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău, armă de pace nebiruită biruință.

Apoi

Preotul: (cântă de trei ori) Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.

Apoi

Strana: (cântă de trei ori) Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.

Apoi, în timp ce se închină credincioșii,

Strana: (cântă pe glasurile însăși)

Glasul al 2-lea

Veniți, credincioșilor, să ne închinăm lemnului celui de viață făcător, pe care Hristos, Împăratul slavei, de bunăvoie mâinile întinzându-și, ne-a înălțat la fericirea cea dintâi, pe noi care mai înainte fiind amăgiți de vrăjmașul prin dulceață, am fost izgoniți de la Dumnezeu. Veniți, credincioșilor, să ne închinăm lemnului, prin care ne-am învrednicit a sfărâma capetele vrăjmașilor nevăzuți.

Veniți, toate moștenirile neamurilor, să cinstim Crucea Domnului întru cântări. Bucură-te, Cruce, mântuirea cea desăvârșită a lui Adam cel căzut. Întru tine dreptcredincioșii se laudă, că prin puterea ta îi biruiesc pe ce-i potrivnici. Pe tine acum cu frică creștinii sărutându-te, pe Dumnezeu, Cel ce a fost răstignit pe tine, Îl slăvim, grăind: Doamne, Cel ce Te-ai răstignit pe ea, miluiește-ne pe noi, ca un bun și iubitor de oameni.

Glasul al 5-lea

Veniți, popoarelor, preaslăvita minune văzând, puterii Crucii să ne închinăm; că lemnul, în rai oarecând, moarte a odrăslit, iar aceasta, viață acum a înflorit, având pe Domnul cel fără de păcat răstignit pe ea. De la Care toate neamurile, nestrăciune luând, grăim: Cel ce prin Cruce moartea ai surpat și pe noi ne-ai mântuit, slavă Ție.

Același glas

S-a împlinit, Dumnezeule, glasul Prorocilor Tăi, al lui Isaia și al lui David, care zice: Veni-vor toate neamurile și se vor închina înaintea Ta, Doamne; că iată poporul care s-a umplut de harul Tău, Bunule, în curțile Ierusalimului Tău s-au adunat. Cel ce Crucea ai răbdut pentru noi și cu Învierea Ta ne-ai înviat, păzește-ne și ne mântuiește pe noi.

Glasul al 6-lea

Astăzi pomul vieții, din sânurile pământului fiind scos, adeverește Învierea lui Hristos, Cel ce a fost răstignit pe ea; și, înălțat fiind prin mâinile preoților, vestește înălțarea Lui la ceruri, prin care firea omenească, din căderea cea de pe pământ înălțându-se, în ceruri viețuiește. Pentru aceasta, cu mulțumire grăim: Doamne, Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce și împreună ne-ai înălțat și pe noi, învrednicește-i de bucuria Ta cea cerească, pe cei ce Te laudă pe Tine.

Crucea Ta cea cu patru părți înălțându-se astăzi, Hristoase, Dumnezeul nostru, cele patru margini ale lumii le sfîntește; și fruntea credincioșilor creștini împreună se înalță, sfărâmând într-însa coarnele vrăjmașului. Mare ești, Doamne, și minunat întru lucrurile Tale, slavă Ție.

Crucea lui Hristos, nădejdea creștinilor, îndreptarea celor rătăciți, limanul celor înviforați, în războaie biruință, întărire a lumii, tămăduire a celor neputincioși, învierea morților, miluiește-ne pe noi.

Glasurile Prorocilor pe acest sfânt lemn mai înainte l-au vestit. Prin care s-a mântuit Adam din blestemul morții cel de demult; și, fiind înălțată astăzi, înalță glas împreună și făptura, cerând de la Dumnezeu multă milă. Cel ce ești Însuși întru milă nemăsurat, Stăpâne, curățire fii nouă și mântuiește sufletele noastre.

Slavă..., și acum..., glasul al 8-lea

S-a împlinit glasul Prorocului Tău, Moise, Dumnezeule, care zice: Veți vedea Viața voastră răstignită înaintea ochilor voștri. Astăzi Crucea se înalță și lumea din

înșelăciune se eliberează; astăzi Învierea lui Hristos se înnoiește și marginile pământului se bucură, în chimvale ca David cântare Ție aducând, și zicând: Lucrat-ai mântuire în mijlocul pământului, Dumnezeule: Crucea și Învierea; prin care ne-ai mântuit pe noi, Bunule, Iubitorule de oameni, Atotputernice Doamne, slavă Ție.

Sfânta Cruce rămâne pe iconostas până la Odovania Praznicului.

(Apoi, dacă se mai spun, Ecteniile:

Ectenia întreită

Preotul: Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...,

la care Strana răspunde cu: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

...

Apoi Ectenia cererilor

Preotul: Să plinim rugăciunea noastră...

Strana: Doamne, miluiește.

...

Preotul: Pace tuturor

Strana: Și duhului tău.

Preotul: Capetele noastre...

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că al Tău este a ne milui...

Strana: Amin.

Și apoi Otpustul:

Preotul: Înțelepciune.

Strana: Părinte, binecuvintează.

Preotul: Cel ce este binecuvântat...

Strana: Amin. Întărește, Dumnezeule, sfântă și dreapta credință a dreptmăritorilor creștini și Sfântă Biserica Ta în veacul veacului.

Preotul: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu...

Strana: Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii și mai slăvită, fără de asemănare, decât Serafimii, care, fără stricăciune, pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Preotul: Slavă Ție, Hristoase...

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Doamne, miluiește! Doamne, miluiește! Doamne, miluiește! Întru numele Domnului, părinte, binecuvintează!

Preotul: Cel ce a înviat din morți, Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile...

Strana: Amin.

Preotul: Pentru rugăciunile sfinților părinților noștri ...

Strana: Amin.)